

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Факультет транспорту, менеджменту і логістики  
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності  
підприємств**

**Матеріали  
XV міжнародної науково-практичної конференції  
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ**

**25 жовтня 2019 р.**

**THE PROGRAM OF THE XV INTERNATIONAL  
ACADEMIC PROFESSIONAL CONFERENCE  
“MODERN PROBLEMS OF MANAGEMENT”**

**October 25, 2019**

***Conference Organizer:*  
Management of Foreign Economic Activity of  
Enterprises Department**

**Kyiv, 2019**

Сучасні проблеми менеджменту: матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції. – м. Київ, 2019. – с. 150

Збірник тез доповідей укладено за матеріалами доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми менеджменту», що відбулася на кафедрі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств факультету транспорту, менеджменту і логістики Національного авіаційного університету від 25 жовтня 2019 року.

У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність інформації несуть автори тез та їх наукові керівники. Посилання на матеріали конференції, що оприлюднені в репозитарії НАУ є обов'язковим.

Для стейкхолдерів, науковців, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів.

Програмний комітет конференції:

***Голова:***

д.е.н., професор Кириленко О.М.

***Члени програмного комітету:***

д.е.н., проф. Ільєнко О.В.

д.н. держ.упр., проф. Іванова Т.В.

к.е.н., проф. Новак В.О.

к.е.н., доцент Висоцька М.П.

к.е.н., доцент Овсак О.П.

к.е.н., доцент Теплінський Г.В.

***Секретар конференції:***

асистент Ліскович Н.Ю.

Адреса програмного комітету:

03058, Україна, м.Київ, просп. Космонавта Комарова,1,  
e-mail: nau\_kafedra\_kmzedp@ukr.net

## ЗМІСТ

**ARBITRATION COURTS NOWADAYS**

*Nesterov O.I., Levchuk R.O., Maslak O.A. students of National Aviation University, Kyiv* 11

**BIG DATA IN DECISION MAKING PROCESSES OF ENTERPRISES**

*Iliencko O.V., Doctor of science, Professor, Shvets D., students of National Aviation University, Kyiv*..... 13

**COMPETITIVENESS ASSESSMENT OF AVIATION INFRASTRUCTURE ENTERPRISES IN UKRAINE**

*Liskovykh N.Y. assistant at the Department of Management of foreign economic activity of the enterprises of FTML, Ovsak O.P., Ph.D. in Economics, associate professor, Management of Foreign Economic Activity of Enterprises Department National Aviation University*..... 15

**DEVELOPMENT TRENDS OF THE GLOBAL COMMERCIAL AIRCRAFT LEASING MARKET**

*Tkachyk. Y.A. Student, Scientific Advisor: Kyrylenko O.M., Doctor of Science, Professor, the Head of Management of Foreign Activity of Enterprises Department, National Aviation University* ..... 17

**FEATURES OF UKRAINIAN EXPORT TO THE EU: MAIN PROBLEMS OF DOMESTIC EXPORTERS AND WAYS OF THEIR SOLVING**

*Shtefan I.D. student, Lytvynenko L.L., Ph.D. in Economics, associate professor, Management of Foreign Economic Activity of Enterprises Department National Aviation University, Kyiv*..... 19

**FEATURES OF WORK OF INTERNATIONAL BANKS IN UKRAINE ON THE EXAMPLE OF UKRSIBBANK**

*Bereziuk M.O., student of National Aviation University, Kyiv, Scientific Advisor: Ostapenko T.G., PhD in Economics, associate professor*..... 21

**FUNDAMENTALS OF NON-CONFLICT MANAGEMENT OF PERSONNEL IN MODERN CONDITIONS**

*Loboyko L.M., PhD, Avramenko D., student of master's 1st course, National Aviation University* ..... 22

**IMPROVEMENT OF PROCUREMENT PROCESS THROUGH INTRODUCTION OF INFORMATION TECHNOLOGY**

*Kryvoshei D. S., student of the group FTML 506a, Lytvynov V. V., student of the group FTML 506a, Perederiy V.V., Ph.D. in Economics, associate professor, Management of Foreign Economic Activity of Enterprises Department National Aviation University, Kyiv*..... 23

**INFORMATIONAL SUPPORT OF THE DEVELOPMENT IN BUSINESS OF MODERN CORPORATIONS**

*Novak V. O., doctor of science in Economics, professor, Razumova K. M., doctor of science in Economics, professor, Borovyk V. D., student, National Aviation University, c. Kyiv, Ukraine*..... 26

## **JAPANESE PERSONNEL MANAGEMENT MODEL**

*Anna Stankiewicz-Mróz, Doctor of Business Administration, Lodz University of Technology, Lodz*  
*V. Leha, student, National Aviation University, Kyiv*.....28

## **MODERN AVIA ENTERPRISE MARKETING INSTRUMENTS IN THE CONDITIONS OF HIGH COMPETITION MARKET**

*Tepnadze S.A., doctor of Technical Sciences, professor, Georgian Aviation University* .....29

## **MODERN DEVELOPMENT TENDENCIES OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF ENTERPRISES IN UKRAINE**

*Overchuk A.O., Student of the fourth grade, Group 418a Faculty of Transport, Management and Logistics, NAU*  
 Scientific advisor: **Kovalenko Y.O., PhD, Associate Professor, Department of management of foreign economic activity of the enterprises**.....31

## **MODERN METHODS OF STAFF MOTIVATION**

*Herasymenko A.P., Student of FTML*  
 Scientific advisor: **Kovalenko Y.O., PhD, Associate Professor, Department of management of foreign economic activity of the enterprises, National Aviation University, Kyiv** .....33

## **PATTERNS OF CORPORATE PAYOUTS IN UKRAINIAN PHARMACEUTICAL COMPANIES**

*Olasiuk H., assistant Professor “KROK” University, Ukraine; O.P. Jindal Global University, JGBS, India*  
*Patra S., assistant Professor O.P. Jindal Global University, JGBS, India*  
*Bhasker S.,assistant Professor O.P. Jindal Global University, JGBS, India*.....35

## **PROBLEMS AND PROSPECTS OF ATTRACTING FOREIGN DIRECT INVESTMENTS IN UKRAINIAN BUSINESS**

*Maslovska K.O., Student of the Faculty of Transportation, Management and Logistics*  
 Scientific Supervisor: **Pryshchepa N.P., Associated Professor of Department of Management of Foreign Economic Activity of Enterprises, National Aviation University, Kyiv**.....36

## **THE MAIN DIRECTIONS OF UKRAINE AND EU COOPERATION**

*Lazarijeva A.I., Student of the group 418-ZD of department of management of foreign economic activity of the enterprises of National Aviation University, Kyiv*  
 Scientific advisor: **Kovalenko Y.O., PhD, Associate Professor, Department of management of foreign economic activity of the enterprises** .....38

## **THE ROLE AND PLACE OF CONFLICT MANAGEMENT**

*Pryschepa N.P., associate professor of the Management of Foreign Economic Activity of Enterprise Department National Aviation University, Kyiv* .....40

## **THE ROLE OF TRANSPORT IN THE EXTERNAL ECONOMIC ACTIVITY OF THE ENTERPRISE. TRANSPORT OPERATIONS**

*T.L. Mostenska Doctor of science, Professor*  
*Nikoluik A.I., Student*.....41

## **РОЛЕ СТРАТЕГІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ**

*Зарубінська І.Б., д.п.н., проф., Вініченко І. А., студентка, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна* .....45

## **АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПРИКЛАДІ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

*Калінічук Н.С., викладач кафедри міжнародного туризму та готельного бізнесу Тернопільського національного економічного університету, м. Тернопіль .....46*

## **АНАЛІЗ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ УСПІХОМ КЛІЄНТІВ У СЕГМЕНТІ B2B**

*Мезенцева О.О., к.е.н., доцент, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна .....48*

## **БРЕНДИНГ ТЕРИТОРІЙ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ**

*Богач К.В., студентка Науковий керівник: Білявський В.М., к.е.н., доцент Національного Авіаційного Університету .....50*

## **ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОЄМНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА ДОПОМОГОЮ ПАТЕНТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

*Михайліченко М.А., магістр, Джур О.Є., к.т.н., доцент кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, м. Дніпро .....51*

## **ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ У СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НАУКОЄМНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

*Оксень К.О., магістр, Джур О.Є., к.т.н., доцент кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, м. Дніпро .....54*

## **ВИКЛИКИ МЕНЕДЖЕРУ СЬОГОДЕННЯ**

*Мурашко Д.О., студентка, Гайдар М.С. студент, Науковий керівник: Шевченко О.О., старший викладач, циклова комісія «Бухгалтерський облік» Відокремлений структурний підрозділ Національного авіаційного університету Слов'янський коледж Національного авіаційного університету, м. Слов'янськ .....56*

## **ВИКОРИСТАННЯ HR-ТЕХНОЛОГІЙ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ**

*Гребець О.Б. к.е.н., викладач ц/к Бухгалтерський облік Відокремленого структурного підрозділу Національного авіаційного університету Слов'янський коледж Національного авіаційного університету м. Слов'янськ .....58*

## **ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ**

*Марченко В.М., д.е.н., проф., Новак В.О., д.е.н., проф., Крапко О.М. к.е.н., доцент Національний авіаційний університет, м. Київ.....61*

## **ВПЛИВ ЗАГАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РОЗВИТОК СВІТОВОЇ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ**

*Висоцька М.П., к.е.н., доцент, Національний авіаційний університет .....62*

## **ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ПЕРЕВАГИ SELF-BOOKING TOOL У БІЗНЕС ТРЕВЕЛ МЕНЕДЖМЕНТІ**

*Нестеренко К.В. студентка Національного авіаційного університету, м. Київ .....64*

**ДВА КЛЮЧІ ДО УСПІХУ У МАЛОМУ БІЗНЕСІ**

*Шевченко О.О., старший викладач, Гомєлева К.А., старший викладач, Слов'янський коледж Національного авіаційного університету, м. Слов'янськ, Україна.....*66

**ДО ПРОБЛЕМИ НАУКОВОГО АНАЛІЗУ МЕНЕДЖМЕНТУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

*Горинь М. О., к.е.н., доц. кафедри менеджменту Фалинська З. З. к.пед.н., доц. кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи, Львівського національного університету імені Івана Франка, м. Львів.....*67

**ЗНАЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ**

*Цурська В.О., студентка Науковий керівник: Онопрієнко О.Д., к.е.н., доцент, Національного авіаційного університету.....*69

**ІННОВАТИЗАЦІЯ МАРКЕТИНГОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

*Коваленко Ю.О., к.е.н., доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств Національного авіаційного університету, м. Київ.....*70

**ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

*Іванова Т.В., доктор наук з державного управління, професор кафедри МЗЕДП, Національного авіаційного університету, м.Київ.....*72

**ІНФЛЯЦІЙНІ ОЧІКУВАННЯ ЯК КАНАЛ ФОРМУВАННЯ КРИЗИ ДОВІРИ ДО ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ**

*Буряк А.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи і страхування Ласукова А.С., к.е.н., старший викладач кафедри фінансів, банківської справи і страхування Цирулик С.В., аспірант кафедри управління Сумського державного університету, м. Суми.....*73

**КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА-УПРАВЛІНЦЯ**

*Нещерет О.І., к.ф.н., доц. кафедри психології НДУ імені Миколи Гоголя, м.Ніжин....*75

**КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

*Чижевська Т.В., студентка, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна.....*77

**КРИТЕРІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРЕМІЙ З ЯКОСТІ, ЯК СПОСІБ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ**

*Семеніхін В.С., студент ННІ «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна, м.Харків, Україна.....*79

**МЕНЕДЖМЕНТ ЯКОСТІ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

*Камець О.В., магістрантка Вашиків О.П., к.е.н., доцент кафедри підприємництва і торгівлі Тернопільського національного економічного університету, м. Тернопіль, Україна.....*81

**МЕТОДИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ**

*Чиженко В.В., студент, Науковий керівник: Онопрієнко О.Д., к.е.н., доцент, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна.....*83

## МІСЦЕ ОФШОРНИХ ФІНАНСОВИХ ЦЕНТРІВ У ТІНЬОВИХ ФІНАНСОВИХ ПОТОКАХ

*Тютюник І. В.*, к.е.н., доцент, старший викладач кафедри фінансів і підприємництва  
*Кобушко Я. В.*, к.е.н., старший викладач кафедри управління Сумського державного університету, м. Суми..... 85

## МОДЕЛЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ США

*Літвінчук Ю.А.*, студент Науковий керівник: *Іванова Т.В.*, доктор наук з державного управління, професор Національний Авіаційний Університет, Київ ..... 86

## МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Онопрієнко О.Д.*, к.е.н., доц. кафедри менеджменту ЗЕДП, *Годунова Г., Бурдейна Ю.*, студентки Національного авіаційного університету, м. Київ..... 88

## МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ЧИННИК УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Онопрієнко О.Д.*, к.е.н., доцент кафедри менеджменту ЗЕДП *Шалієвська Ж.С.*, студентка Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна ..... 90

## ОБГРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ ПЕРЕРОБКИ ВІДХОДІВ В УКРАЇНІ

*Дакер Тах Діб Ель- Рабай'а* аспірант кафедри економіки та підприємництва Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського", м. Київ ..... 92

## ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Громова О.О.*, старший викладач кафедри підприємництва, торгівля та біржової діяльності Київський кооперативний інститут бізнесу і права м. Київ ..... 93

## ОСНОВНІ ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Гембік А. В.*, студентка, Науковий керівник: *Онопрієнко О. Д.*, к.е.н., доцент кафедри менеджменту ЗЕДП Національного авіаційного університету м. Київ ..... 95

## ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ ТА СТАН ЇЇ РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ КРАЇНИ

*Борис Н.*, студентка, Науковий керівник: *Теплінський Г.В.*, доцент, к.е.н., Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна ..... 97

## ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕРЕДНЬОСТРОКОВОГО БЮДЖЕТНОГО ПЛАНУВАННЯ В УКРАЇНІ

*Синиця О.О.*, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи Університет державної фіскальної служби України Науковий керівник: *Коляда Т.А.*, к.е.н., с.н.с., доцент, доцент кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул Університет державної фіскальної служби України м. Ірпінь..... 99

## ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Курична Г.О.*, студентка кафедри менеджменту ЗЕДП Національного авіаційного університету, м. Київ ..... 101

<b>ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ В УКРАЇНІ ЯК ІНДИКАТОР РОЗВИТКУ НАНОЕКОНОМІКИ</b>	
<i>Остапенко Т.Г., к.е.н., доцент кафедри менеджменту ЗЕДП Національного авіаційного університету.....</i>	103
<b>ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ</b>	
<i>Іванова Т.В., доктор наук з державного управління, професор кафедри МЗЕДП, Бородин О.В., студент Національного авіаційного університету м. Київ ....</i>	105
<b>ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ СИНЕРГІЇ В КЛАСТЕРНИХ СИСТЕМАХ</b>	
<i>Паливода О. М., д.е.н, професор кафедри менеджменту ЗЕДП, Національного авіаційного університету, м. Київ.....</i>	106
<b>ПЛАНУВАННЯ У СФЕРІ РЕКРЕАЦІЇ</b>	
<i>Опанасюк Ю.А., к.е.н., ст. викладач кафедри управління Сумського державного університету м. Суми.....</i>	108
<b>ПОРТРЕТ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖЕРА</b>	
<i>Коваль Д.Д., Мацан А.О., студентки Науковий керівник: Іванова Т. В., доктор наук з державного управління, професор Національного авіаційного університету, м. Київ .....</i>	110
<b>ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ</b>	
<i>Іванова Т.В., доктор наук з державного управління, професор кафедри менеджменту ЗЕДП Гебрич Г.О., методист вищої категорії навчального відділу Національний авіаційний університет, м.Київ .....</i>	112
<b>ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ</b>	
<i>Кулеш М.Є., студентка Національного авіаційного університету, м. Київ.....</i>	112
<b>ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ</b>	
<i>Марсак Є.А., магістрант Науковий керівник: Прищепя Н.П., к.е.н., доцент. ....</i>	114
<b>РОЗВИТОК ЕКСПОРТУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ</b>	
<i>Тимохін В.В., доцент, директор Інституту міжнародного співробітництва та освіти, Міхеєва Т., аспірант, Інститут міжнародного співробітництва та освіти, Національний авіаційний університет, м. Київ.....</i>	116
<b>РОЛЬ ТА ПРОБЛЕМИ ПЛАНУВАННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</b>	
<i>Онопрієнко О.Д., к.е.н., доцент, Гулько К.Ю., студентка, Буй П.С., студент, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна.....</i>	118
<b>САНАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДНОВЛЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</b>	
<i>Рожко Ю.В., магістр кафедри економіки підприємства УДФСУ м.Ірпінь Коляда Т.А., к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. Л.Л.Тарангул УДФСУ м. Ірпінь.....</i>	120



## **СВІТОВИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ**

*Парубець В.В.*, студентка Національного авіаційного університету, м. Київ..... 122

## **СТАН РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ ТА ВІДБІР ПЕРСОНАЛУ**

*Євтушенко Г.І.*, к.е.н., доцент кафедри менеджменту, *Новохатько О.О.*, студентка, Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь ..... 123

## **СУЧАСНИЙ КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ РОБОТИ ПЕРСОНАЛУ ЯК ОДНА З ГОЛОВНИХ ФУНКЦІЙ МЕНЕДЖМЕНТУ**

*Онопрієнко О.Д.*, к.е.н., доцент, *Труш І.*, студентка Національний авіаційний університет, м. Київ ..... 125

## **СУЧАСНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

*Пузирьова П. В.*, к.е.н, доц., доцент кафедри підприємництва та бізнесу Київського національного університету технологій та дизайну, м. Київ ..... 127

## **СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ**

*Онопрієнко О.Д.*, к.е.н., доц. кафедри менеджменту ЗЕДП *Дідківська Д.В.*, *Кирик Н.В.*, студентки Національного авіаційного університету, м. Київ ..... 128

## **СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ**

*Онопрієнко О.Д.*, к.е.н., доцент, *Котлик І.А.*, студентка, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна ..... 130

## **СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ВАЛЮТНОГО РИНКУ**

*Бігус О.І.*, студентка ФТМЛ Науковий керівник: *Гращенко І.С.*, к.е.н., доцент, Національний авіаційний університет, м. Київ..... 131

## **СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АВІАЦІЙНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ**

*Гращенко І.С.*, к.е.н., доцент кафедри менеджменту ЗЕДП Національний авіаційний університет, м. Київ ..... 133

## **СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ**

*Шевченко О.Р.*, к.е.н., доцент, *Кузнецов Б.А.*, студент, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна ..... 135

## **ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇНИ**

*Кириленко О.М.*, д.е.н., професор *Висоцька М.Ф.*, провідний консультант відділу забезпечення роботи членів Комітету та проведення засідань Комітету та Департаменту організаційної роботи ..... 137

## **ТЕХНОЛОГІЯ БЛОКЧЕЙН В ОБЛІКУ**

*Знамеровська А.О.*, студентка факультету обліку, аудиту та інформаційних систем Київський національний торговельно-економічний університет Науковий керівник: *Уманців Г. В.*, к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Київський національний торговельно-економічний університет ..... 139

## **ТИПИ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ТА ЕТАПИ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА**

*Полонський Д.Д., магістр, Гончаренко І.М., к.е.н., доцент Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ ..... 140*

## **ТРАНСФОРМАЦІЯ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ПІДХОДІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ ЕКОЛОГІЧНИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНИ**

*Іванова Т.В., д.держ.упр., професор, Національний авіаційний університет, м. Київ ..... 142*

## **УДОСКОНАЛЕННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА**

*Мостенська Т.Л., д.е.н., професор Козаченко О.М., студент, Національний авіаційний університет, м. Київ ..... 144*

## **УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

*Ящук Т. А., к.е.н., ст. викладач, Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини, м. Умань, Україна ..... 145*

## **ЦІНОВІ ТА НЕЦІНОВІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ПРИВАБЛИВОГО КЛІЄНТООРІЄНТОВАНОГО КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ**

*Тардаскіна Т.М., к.е.н., доц. кафедри менеджменту та маркетингу, Бринза А.О., магістрант ННІ Економіки та Менеджменту, Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова, м. Одеса ..... 147*

## **ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

*Разумова К.М, д.е.н., професор, Коновальчук М.М., магістрант, Національний авіаційний університет, м. Київ ..... 149*

У наукових дослідженнях проблем модернізації публічного управління потрібно зважати на те, що головним елементом економічної та суспільно-політичної модернізації виступає інституціоналізація як процес утворення стабільних зразків соціальної взаємодії, базованої на формалізованих правилах, законах, звичках і ритуалах; правове та організаційне закріплення сформованих у суспільстві форм поведінки, відносин; утворення нових інститутів, що регулюють різні форми людської діяльності – економічної, соціальної, духовної! [3]

В цьому контексті для науковців і практиків, предмет наукової та аналітичної діяльності яких пов'язаний з інституціоналізацією публічного управління в Україні, гостро постає питання: яка сьогодні роль держави в інституціоналізації системи публічного управління; враховуючи внутрішні і глобальні виклики для України.

Оскільки сучасні демократичні суспільства спрямовані на транс формалізацію відносин між суспільством, то такий підхід, на нашу думку, повинен забезпечуватись створенням нових форм і критеріїв впливу громадян на державно-управлінські процеси. А це, в свою чергу, вимагає удосконалення існуючих та створення нових інституційних основ участі громадськості у виробленні публічної політики та прийняття управлінських рішень, інституціоналізації взаємодії влади та бізнесу, посилення інституціоналізації спроможності органів державної влади та місцевого самоврядування, а отже змін в системі політичних і адміністративно-управлінських інститутів та формування нової моделі їх взаємовідносин.

### Список літератури

1. Публічне управління [Електронний ресурс]: термін.слов./уклад.: В.С.Куйбіда, М.М.Білинська, О.М.Петроє та ін.; за заг.ред. В.С.Куйбіди, М.М.Білинської, О.М.Петроє.–Київ: НАУ, 2018.–224с.– Режим доступу: <http://academy.gov.ua/pages/dop/150/files/ddb9f202-fi66-4ebe-8925-3f8cb99cec6d.pdf>.
2. Державне управління: теорія та практика [електронний ресурс]: електрон. наук.фах.вид. – Режим доступу: <http://www.c-/oatp.academy.gov.ua/>
3. Інституціоналізація публічного управління в Україні: наук.-аналіт.доп./за заг.ред.М.М.Білинської, О.М. Петроє.-Київ: НАДУ, 2019.-210с.

## ІНФЛЯЦІЙНІ ОЧІКУВАННЯ ЯК КАНАЛ ФОРМУВАННЯ КРИЗИ ДОВІРИ ДО ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ<sup>1</sup>

*Буряк А.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи і страхування*  
*Ласукова А.С., к.е.н., старший викладач кафедри фінансів, банківської справи і страхування*  
*Цирулик С.В., аспірант кафедри управління*  
*Сумського державного університету, м. Суми*

У даному дослідженні канали формування кризи довіри (надалі – канали) розглядатимуться в межах передавального механізму в економіці, як сукупність змінних (ланцюги) через яку суспільна довіра впливатиме на фінансовий сектор. Іншими словами, виявлення каналів є структурним підходом до дослідження кризи довіри у фінансовому секторі країни. Поняття «довіра» у фінансовому секторі слугує методологічним базисом дослідження, є більш теоретичною якісною категорією, а з метою її економіко-математичного моделювання вимагається застосування додаткових категорій прикладного («інструментального») характеру, наприклад, «впевненість» та «очікування» економічних агентів, оперування якими дозволяє формалізувати стан суспільної довіри до фінансового

<sup>1</sup> Тези підготовлено в рамках виконання науково-дослідної роботи молодих науковців на тему «Економіко-математичне моделювання механізму відновлення суспільної довіри до фінансового сектору: запорука економічної безпеки України» (номер держ. реєстрації 0117U003924)

сектору країни. Високий рівень впевненості економічних агентів відображає оптимізм стосовно майбутніх перспектив розвитку економіки в цілому, а й відтак, передумови для підвищення рівня довіри, відповідно – низький – песимізм – недовіра. Відтак рівень впевненості та настрої економічних агентів детермінують їх майбутню поведінку, в тому числі і у фінансовому секторі.

Традиційно канал очікувань економічних агентів розглядається в контексті трансмісійного механізму монетарної політики центрального банку поряд з такими як кредитний канал, канали процентної ставки, цін активів. Тобто економічні очікування агентів виступають об'єктом впливу з боку застосування монетарних інструментів, тобто впливу центрального банку на динаміку споживання, заощаджень, інвестицій агентів. Водночас недостатньо на сьогоднішній день є дослідженим питання зворотного впливу – очікувань агентів на монетарну політику та ефективність трансмісійного механізму, стабільність фінансового сектору країни, в тому числі через довіру до банків як основних фінансових посередників. Зокрема, наявність негативних (песимістичних) очікувань агентів окрім порушення дії трансмісійного механізму (наприклад, відсутність реакції на зміну процентної ставки через недовіру до центрального банку та його дій), нівелювання впливу монетарних інструментів, може викликати дестабілізаційні процеси у фінансовому секторі та спровокувати кризу довіри до нього та банків зокрема.

В економічній теорії очікування є найважливішими базовими елементами економічної поведінки, оскільки вони пов'язані із ставленням, думкою чи судженнями, заснованими на почуттях і відображають погляди агента на майбутній економічний розвиток. Виходячи з особистих поглядів, ці думки можуть породжувати хвилі оптимізму та песимізму (настроїв) та відображатись через динаміку витрат на споживання, зайнятість та ВВП.

На сьогоднішній день основною передумовою суспільної довіри до фінансового сектору є його стабільне функціонування. Завдання забезпечення цінової та фінансової стабільності покладено на Національний банк України, який в умовах режиму інфляційного таргетування орієнтований на управління інфляційними очікуваннями суспільства. Цінова стабільність буде досягнута лише тоді, коли можна буде стримувати цінові очікування. Інфляційні очікування є не лише індикатором майбутньої цінової динаміки, а й показником невизначеності та довіри до фінансового сектору в особі центрального банку та його грошово-кредитної довіри. Ознакою довіри є максимальне зближення показників інфляційних очікувань та запланованого центральним банком рівня інфляції – таргета, що у свою чергу визначає ефективність регуляторних заходів у грошово-кредитній сфері. Відтак суттєві відхилення інфляційних очікувань суспільства від таргету вказує на високий рівень невизначеності в суспільстві, втрату довіри до центрального банку та його грошово-кредитної політики, та, як наслідок, втрату з боку центрального банку керованості над процесами формування очікувань економічних агентів. Відтак інфляційні очікування є каналом формування кризи довіри до центрального банку з позиції забезпечення цінової стабільності країни.

Аналіз інфляційних настроїв в Україні, зокрема розривів між інфляційними очікуваннями та реальною інфляцією, дає можливість умовно виокремити періоди: «цінового оптимізму» – коли інфляційні очікування занижені, та «цінового песимізму» – коли інфляційні очікування завищені, порівняно з реальною інфляцією. Проведений аналіз на даних України щодо інфляційних настроїв домогосподарств та бізнесу в Україні за 2014-2019 рр. свідчить, що періоди «цінового оптимізму» та «цінового песимізму» співпадають для домогосподарств і бізнесу, однак слід відмітити більшу схильність домогосподарств до песимізму та бізнесу – до оптимізму.

Аналізуючи періоди «цінового оптимізму» в Україні, слід зазначити, що основною причиною занижених інфляційних очікувань є перш за все пікові (та відповідно неочікувані) значення інфляції у 2015 р. (в річному вимірі інфляція прискорилася з 24.9% у грудні до 58.4% у травні), обумовлені девальвацією гривні та підвищенням тарифів у сфері ЖКХ. Інший період «цінового оптимізму» – 2 половина 2017 р. та 1 половина 2018 р. – також характеризується

прискореною інфляційною динамікою за рахунок суттєвого підвищення урядом соціальних стандартів і зміни в державній політиці субсидювання домогосподарств, та, як наслідок, зростання споживчого попиту і фундаментального інфляційного тиску. Періоди ж «цінового песимізму» дозволяють припустити, що основним фактором формування завищених інфляційних очікувань є фактична динаміка інфляції в попередні періоди, тобто спостерігаємо ірраціональність прийняття рішень економічними агентами через «адаптивні сподівання» – економічні агенти формують очікування поширюючи минулі тенденції, досвід (висока інфляція в попередні періоди) на майбутнє. Незважаючи на загальний позитивний тренд для Національного банку у вигляді зниження інфляційних очікувань за 2014-2019 рр. та розривів між інфляційними очікуваннями та інфляцією (що означає максимальне за період дослідження відновлення довіри до центрального банку та забезпечення цінової стабільності) актуальним залишається питання управління інфляційними очікуваннями з метою уникнення спіралі інфляційних очікувань. Проведений VAR-аналіз інфляційних очікувань в Україні дозволив стверджувати, що найбільшими шоками для цінових очікувань бізнесу слід вважати динаміку заробітної плати, яка формує безпосередньо внутрішній споживчий попит на товари/послуги бізнесу, та інфляційні очікування попередніх періодів – тобто вмикається механізм нерационального прийняття рішень – «адаптивного навчання» – орієнтації на минулий досвід, а не на реальну динаміку показників.

Незважаючи на те, що основним показником цінової стабільності в країні та відповідно стабільності фінансового сектору вважається рівень інфляції, а з точки зору формування кризи довіри – інфляційні очікування, все ж таки важливе місце посідають девальваційні ризики та відповідно очікування агентів. Це пов'язано передусім з тим, що режим інфляційного таргетування в Україні є достатньо новим підходом до проведення грошово-кредитної політики країни – з 2015 року, а тривалий період застосування режиму фіксованого валютного курсу обумовив використання обмінного курсу долара як індикатора-замінника цінової стабільності в країні, а й відтак довіри до банків та фінансового сектору в цілому.

## **КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА-УПРАВЛІНЦЯ**

*Нещерет О.І., к.ф.н., доц. кафедри психології НДУ імені Миколи Гоголя, м. Ніжин*

Професійна психологічна компетентність майбутнього менеджера передбачає сукупність цілого ряду якостей особистості, які дозволяють успішно розв'язувати професійні проблеми і типові професійні завдання, що виникають у реальних ситуаціях повсякденної діяльності з використанням знань, життєвого досвіду і здібностей та забезпечують ефективну взаємодію з партнерами в процесі розв'язання управлінських задач.

Однією з умов, що має вплив на якість професійної діяльності, незалежно від спеціалізації менеджера, є рівень сформованості комунікативно-мовленневих умінь. Комунікативно-мовленнєва компетентність виражається у здатності людини адекватно оцінювати себе, своє місце серед інших людей, правильно визначати особистісні якості й емоційні стани партнерів по спілкуванню, прогнозувати міжособистісні події, обирати і здійснювати адекватні способи встановлення стосунків з оточуючими, реалізувати ці способи у процесі постійної взаємодії з ними, спираючись на досконалі мовленнєві навички, володіючи високою культурою мовленнєвого спілкування. Ми вважаємо, що немає потреби різко розмежовувати поняття «комунікативна компетентність» і «культура спілкування», оскільки саме слово «компетенція» означає «добру обізнаність із чим-небудь» [1, с.874], наявність знань в якій-небудь галузі, відповідно, комунікативна компетенція – це достатньо високий рівень уміння вести розмову, комунікацію. Поняття ж «культура мовленнєвого спілкування» відображає одну із сторін культури спілкування в цілому, яка значно ширша за вербальну.

Комунікативна компетентність студентів розглядається нами як об'єктивна ознака їх готовності до професійної діяльності, і тому першим кроком на шляху оволодіння